

PROTEGIR ALS NENS, NENES I ADOLESCENTS

*Llei de Protecció Integral a la Infància i l'Adolescència Enfront de la
Violència - Llei 'Rhodes'
(11-06-2020)*

CLAUS

1. Protegir als nostres nens, nenes i adolescents és un deure dels poders públics. Aquest govern avança decisivament en el compliment d'aquest deure en aprovar aquest Avantprojecte de Llei.

- a) Aquesta Llei busca donar resposta a l'obligació de protecció dels i les menors.
 - i) Amb ella complim els estàndards internacionals recollits en la Convenció sobre els Drets del Nen, el Tractat de Lisboa, la nostra Constitució i avancem decisivament en els Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030.

2. Aquesta Llei aborda la protecció dels nostres nens, nenes i adolescents des d'una perspectiva integral, essencial per a abordar totes les dimensions d'aquesta realitat.

- a) L'enfocament integral, inclou mesures de prevenció, educació, suport familiar, serveis socials, sanitat, publicitat, xarxes socials, justícia, etc.
- b) D'aquesta manera, aquesta Llei pretén contribuir no sols a prevenir casos de violència, sinó també a protegir de les conseqüències físiques, emocionals o psicològiques que els mateixos poguessin generar.
- c) Només una aproximació integral permet donar resposta a un problema les dimensions del qual són múltiples, i per tant és totalment necessari per a contribuir decisivament a la seva erradicació.

3. Una Llei proposada col·lectivament i amb aportacions fonamentals de tècnics, experts i col·lectius i organitzacions de la societat civil.

- a) Cal agrair la labor de les organitzacions de la societat civil, moviments socials i especialistes que mai han cessat en la denúncia d'aquests fets de violència i les aportacions de la qual enriqueixen tremendament aquest Avantprojecte de Llei.
 - i) Aquesta Llei ha estat desenvolupada en un ampli procés de consultes i aportacions amb la resta d'administracions, les organitzacions especialitzades en infància i el conjunt de la societat civil.

NOTES

- Amb l'aprovació de l'Avantprojecte de Llei de Protecció Integral a la Infància i Adolescència enfront de la Violència, el Govern fa un pas decisiu en la protecció dels nostres nens, nenes i adolescents.
 - Es tracta de **una Llei amb enfocament integral** per a abordar efectivament un problema multidimensional.
 - L'enfocament integral d'aquesta llei inclou **mesures de prevenció, educació, suport familiar, serveis socials, sanitat, publicitat, xarxes socials, justícia, etc.**
 - Un projecte de llei que ha comptat amb la **participació i aportacions de diversos ministeris** i també amb les contribucions essencials de les **organitzacions de protecció de la infància i de la societat civil**, als qui agraïm per la labor incansable durant tants anys.
- Aquesta Llei ha de ser recolzada **per un consens polític i social ampli**.
 - Això no va d'ideologies. Protegir als nostres nens, nenes i adolescents és una urgència i una responsabilitat de tots i totes.
 - Des del Govern es treballarà per aconseguir que el consens sobre aquesta Llei sigui ampli en el tràmit parlamentari.
 - No tenim dubte que les formacions polítiques sabran estar a l'altura d'aquesta urgència.
- Amb aquesta Llei complim els **estàndards internacionals més exigents** en la protecció de la infància i ens permet complir amb la Convenció sobre els Drets del Nen, el Tractat de Lisboa, amb la nostra pròpia Constitució i ens acosta al compliment dels Objectius de Desenvolupament Sostenible de l'Agenda 2030.
- Aquesta llei inclou mesures molt importants de cara a l'erradicació de les violències contra nens, nenes i adolescents.
 - S'estableix amb caràcter general **el deure per a tots els ciutadans de comunicar qualsevol situació de violència** sobre nens, nenes i adolescents a les autoritats. A més, es posa especial èmfasi en els col·lectius professionals que treballin amb menors.
 - Es garanteix als nens, nenes i adolescents **el dret d'informació, assessorament i suport, atenció integral (inclosa l'atenció terapèutica) i a personar-se en els procediments judicials** corresponents.
 - Es protegeix a les víctimes menors de catorze anys o amb discapacitat **evitant que hagin de declarar reiteradament** al llarg dels procediments penals.

- S'estableix que el termini de prescripció dels delictes greus comeses contra les persones menors d'edat **no començarà a comptabilitzar-se fins que la víctima hagi complert 30 anys.**
- A més, es crearan **unitats especialitzades** en les Forces i Cossos de Seguretat i **formació especialitzada** a jutges i fiscals.
- D'altra banda, es crea la **figura de coordinador o coordinadora de benestar i protecció** en els centres educatius per a assegurar l'adequat funcionament dels protocols d'actuació enfront d'indicis d'assetjament escolar, ciberassetjament, assetjament sexual, violència de gènere i qualsevol altra forma de violència.
- S'implementa una **nova regulació als delictes d'odi**, incorporant l'edat (nens, nenes i adolescents, persones d'edat avançada, etc.) com a **causa de discriminació.**
 - S'inclou també l'**aporofobia i l'exclusió social** dins d'aquests tipus penals.

DETALLS DE LA MESURA

L'avantprojecte aprovat en el Consell de Ministres del 9 de juny suposa un enfocament integral per a abordar la violència contra nens, nenes i adolescents. En aquest sentit, conté diverses accions i mesures fonamentals que convé destacar:

- **Estableix amb caràcter general el deure de comunicar** qualsevol situació de violència sobre nens, nenes o adolescents a l'autoritat competent encara que no sigui constitutiva de delicte. Aquest deure de comunicació es configura d'una forma encara més exigent per a aquells col·lectius professionals que tinguin un contacte habitual amb persones menors d'edat.
- **Es garanteix als nens, nenes i adolescents víctimes de violència els drets a la informació, assessorament i suport, a una atenció integral (inclosa l'atenció terapèutica) i a personar-se en els procediments judicials que se segueixin.**
- Es promou i garanteix la **formació especialitzada** en matèria de drets fonamentals de la infància i l'adolescència dels i les professionals que tinguin un contacte habitual amb persones menors d'edat.
- S'estableix que les Administracions Públiques hauran d'establir **mecanismes de comunicació que siguin adequats, accessibles i segurs.**

- **Cooperació entre les Administracions** Públiques amb l'establiment de la Conferència Sectorial d'Infància i Adolescència com a òrgan que garanteixi l'aplicació d'aquesta llei.
 - Es crearà a més una Comissió de Seguiment que analitzi la seva posada en marxa, les seves repercussions jurídiques i econòmiques i avaluï el seu impacte.
 - S'elaborarà una Estratègia per a l'erradicació de la violència sobre la infància i l'adolescència a nivell nacional en col·laboració amb les comunitats autònomes i les entitats locals.
- **Creació de la figura del coordinador/a de benestar i protecció** en els centres educatius, encarregat d'assegurar l'adequat funcionament dels protocols d'actuació enfront d'indicis d'assetjament escolar, ciberassetjament, assetjament sexual, violència de gènere i qualsevol altra forma de violència.
 - També s'establiran **protocols d'actuació** enfront d'indicis d'assetjament escolar, ciberassetjament, assetjament sexual, violència de gènere, suïcidi, autolesió i qualsevol altra forma de violència.
- Es regula un **canal específic de denúncia davant l'Agència Espanyola de Protecció de Dades** per a garantir el dret a la protecció de dades personals i la ràpida retirada d'Internet dels continguts que atemptin greument contra aquest.
- Es creen així mateix **nous tipus delictius** per a evitar la impunitat de violències exercides a través de **mitjans tecnològics i la comunicació**, que produeixen greus riscos per a la vida i la integritat de les persones menors edat.
- S'estableix la **privació de la pàtria potestat** als condemnats per homicidi i assassinat en cas que l'agressor i la víctima tinguessin un fill en comú o quan la víctima fos un fill de l'agressor.
- **Es reconeix l'accés universal garantit** als serveis sanitaris de tractament i rehabilitació dels nens, nenes i adolescents que es trobin en situacions de violència.
- Es desenvoluparà un **protocol comú d'actuació sanitària** per a facilitar la promoció del bon tracte, la identificació de factors de risc i la prevenció i detecció precoç de la violència sobre nens, nenes i adolescents en aquest context.
- **Creació d'Unitats especialitzades en les Forces i Cossos de Seguretat**, així com de **formació especialitzada** en les carreres judicial i fiscal.

- S'estableix l'**obligació de fixar protocols d'actuació** per a la prevenció, detecció precoç i intervenció enfront de les situacions de violència compreses en aquesta llei en els centres de protecció de menors, que contemplin específicament actuacions respecte al tràfic d'éssers humans, l'abús i l'explotació sexual de persones menors d'edat.
- **Es prohibeix la publicitat** que per les seves característiques pugui provocar en persones menors d'edat l'adopció de **conductes violentes** sobre si mateixes o sobre tercers, així com els que integrin una sèrie de **estereotips de caràcter sexista, racista, estètic o de caràcter homofòbic o transfòbic**.
- **Nova regulació als delictes d'odi**, incorporant la **edat com a causa de discriminació**, tant sobre els nens, nenes i adolescents com a sobre les persones d'edat avançada i incloent també la **aporofobia i l'exclusió social** dins d'aquests tipus penals.
- **S'estén el temps de prescripció** dels delictes més greus comeses contra les persones menors d'edat, modificant el dia de començament de còmput del termini: el termini de prescripció es comptarà **a partir de que la víctima hagi complert els trenta anys d'edat**.
- **Modificació** de la Llei 15/2015, de 2 de juliol, de la Jurisdicció Voluntària per a assegurar el **dret dels nens, nenes i adolescents a ser escoltats en els expedients del seu interès, salvaguardant el seu dret a la defensa, expressar-se amb llibertat i garantint la seva intimitat**.
- Es garanteix el **dret a l'assistència jurídica gratuïta** de les persones menors d'edat i de les persones amb discapacitat necessitades d'especial protecció víctimes de delictes violents greus; i a més es fan les reformes necessàries per a **evitar que les víctimes menors de 14 anys o amb discapacitat hagin de declarar reiteradament** al llarg de procediments penals.